

تیتروهای امروز

با حضور گسترده مردم و مسؤولان پیکر سردار شهید حسین همدانی در تهران تشییع شد

وداع با حبیب سپاه

سردار مدافع حرم امروز در همدان تشییع می‌شود

صفحه ۲

عواقب احتمالی ماجراجویی شیخ پچه سال دوحه در سوریه

روسیه: قطر در تیررس ماست

صفحه ۱۵

سخنگوی قوه قضائیه:

حکم جیسون رضائیان صادر شد

صفحه ۲

رئیس اینترپل نیروی انتظامی اعلام کرد

۲ هزار زندانی ایرانی در خارج

صفحه ۴

رأی شکننده مجلس به کلیات طرحی بی‌خاصیت که تهدیدات برجام را رفع نمی‌کند

این طرح برخلاف توافق میان لاریجانی شمشخانی و زاکانی به صحن علنی آورده شد

نمایندگان جزئیات این طرح را در جلسه روز سه‌شنبه مجلس بررسی خواهند کرد

یکشنبه سرکاری

صفحه ۲

عکس: محمدباقر آیدین

نگاه

شما هم «به سلامت»!

حسین قدیانی

دیروز روز بدی برای مجلس بود، نه از آن جهت که کلیات طرح برجام به تصویب رسید، اتفاق بدتر آنجا بود که متولی، حرمت امامزاده را نگه نداشت. رفتار گشاده‌دستانه و از روی بی‌تفاوتی با وزیر امور خارجه جریان انحرافی نشان داد رئیس مجلس در روز معروف «یکشنبه سیاه» هم فی الواقع، دفاع از خود کرد. القصة! دیروز باز هم زیاده‌روی شد؛ این بار در میدان دادن بیش از اندازه به جناب صالحی، چه خوب است گاه‌گاهی به ایشان یادآوری کنیم وزیر امور خارجه بودن‌شان را در زمان دولت قبل با سرفارش لیدر جریان انحرافی، و چه خوب رئیس مجلس متذکر آقای صالحی می‌شدند که اینجا بهارستان است و محل اجتماع نمایندگان ملت و مظهر جمهوریت نظام، نه چاله میدان، لذا اولاً کمی آهسته‌تر که اگر این همه اهل داد و بیداد و فریاد و کلفت کردن رگ گردن و پرخاش و جوشی شدن هستی، زبینه‌تر بود از این همه جوش و خروش و این همه استعداد در سخنرانی با صدایی بلند علیه یانکی‌های جلاذ تحریم استفاده می‌کردید، ثانیاً باز هم کمی آهسته‌تر! چه خبر است؟ چطور است که در مصاف با ونڈی شرمین وقیح «دیپلمات» می‌شوید لکن به وکلای ملت خودتان که می‌رسد «گنده‌لات»؟! مع‌الافس رئیس باز هم در عدم رعایت شأن مجلس دچار زیاده‌روی شد و به جای یک تذکر خشک و خالی، چنان جاده را برای آقای صالحی هموار کرد که امر بر وزیر امور خارجه دولت قبل مشتبه شود. راستی! آقای صالحی ادب دیپلمات به از توافق اوست. همیشه این سوال برایم مطرح می‌شود که رئیس دولت فعلی که این همه علیه دولت و رئیس دولت قبل سخن می‌راند و از قضا بیش از هر سیاستی، سیاست خارجه دولت قبل را مورد نقد قرار می‌دهد، چطور وزیر امور خارجه همان دولت را در بالاترین سطوح سیاست خارجه دولت خود به کار می‌گیرد؟ تعارف را بگذاریم کنار! این آیا جناب صالحی! نشان‌دهنده نان به نرخ روزخوری نیست؟ رئیس‌جمهور می‌خواهد احمدی‌نژاد باشد، می‌خواهد روحانی! کاری به راست و دروغ‌نشان ندارم! همکاران شما معتقدند متاثر از تحریم، روزی فلان قدر به کشور خسارت وارد می‌شود. چطور حضرت‌عالی در مواجهه با تحریم‌کنندگان ملت ایران، علی‌الوأم رونمایی می‌کنید از چهره‌های شاش و خندان اما در صحن بهارستان، اینچنین تند و عصبانی هستید؟

دامه در صفحه ۵

نتیجه پیوندهای استراتژیک بریتانیا و آل سعود

کنش بی‌بی‌سی در فاجعه منا

طی همین مدت روابط میان پدر و پسر سعودی با دربار انگلیس بیش از پیش تقویت شد. دولت بریتانیا که تمام تلاش خود را بر فروپاشی عثمانی معطوف کرده بود، چاره‌ای جز ساقط کردن آل‌رشید به عنوان یکی از اصلی‌ترین حامیان عثمانی در شبه‌جزیره نداشت. در همین راستا دولت بریتانیا با حمایت تمام‌قد از عبدالعزیز شرایط لازم برای حضور آل‌سعود در شبه‌جزیره را فراهم کرد. (۱۹۳۲ میلادی، سالی بود که عبدالعزیز توانست با حمایت‌های همه‌جانبه بریتانیا دامنه نفوذ خود در شبه‌جزیره را کامل کرده و مستبدترین حکومت خانوادگی دنیا با نام «عربستان سعودی» را بنیان نهد.)

با تاسیس عربستان حاکمان سعودی که حکومت خود را بیش از هر چیز مروهون حمایت‌های بریتانیا می‌دانستند، توانستند در همان گام نخست نقشی اساسی در تحقق اهداف بریتانیا بویژه هدف اصلی «قش‌آفرینی» به عنوان متحد استراتژیک انگلستان برای بسط نفوذ بریتانیا در مقدس‌ترین منطقه مذهبی مسلمانان، و «بهاره» با نفوذ امپراتوری عثمانی ایفا کنند. همین وابستگی و پیوند دوسویه میان حاکمان «ضد‌مومکرات‌ترین» حکومت جهان با «خبث‌ترین» حکومت دنیا به وضوح چرایی نوع رفتار بی‌بی‌سی در مواجهه با فجایع اخیر منا را حکایت می‌کند.

پی‌نوشت

۱- دیپلماسی رسانه‌ای به مجموعه سازوکارهایی اطلاق می‌شود که از طریق آن می‌توان بخشی از سیاست‌ها را بر مردم، احزاب، سیاستمداران، گروه‌ها، نهادها، سازمان‌های بین‌المللی و حتی دیگر دولت‌ها اعمال کرد. دیپلماسی رسانه‌ای به صورت عام به معنای بکارگیری رسانه‌ها برای تکمیل و ارتقای سیاست خارجی است. «بو» در تعریف خلاصه و ساده‌ای، دیپلماسی رسانه‌ای را به صورت «استفاده از رسانه‌ها جهت بیان و

روزنه

سعید ملکی: فاجعه کشتار حجاج در مراسم «رمی‌جمرات» تاکنون از زوایای گوناگون مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. با این حال نوع کنش دولت‌های غربی در این رابطه امری است که لااقل از منظر تحلیلی - تبیینی چندان مورد توجه و تدقیق کارشناسان قرار نگرفته است. در این میان نوع مواجهه یکسویه «بی‌بی‌سی» اصلی‌ترین کارگزار «دیپلماسی رسانه‌ای» دولت انگلیس با این مسأله موضوعی است که به جهت گوناگون‌بودن اهمیت است. مسروری بر اخبار منتشر شده در این رسانه انگلیسی به وضوح نشان از آن دارد که سیاست رسانه‌ای بی‌بی‌سی به عنوان یکی از مدعیان پرطمطراق نظریه «جریان آزاد اطلاعات» (۱) دقیقاً در راستای خواست و منافع رژیم سفاک آل‌سعود تعریف شده است. بررسی چرایی این امر موضوع اصلی این نوشتار را تشکیل داده است.

پرداختن به این مسأله از زوایای گوناگون سیاسی، اقتصادی، امنیتی، تاریخی و... امکان‌پذیر است لکن به نظر می‌رسد پیوندهای تاریخی موجود میان خاندان سعود و دولت بریتانیا بیش از دیگر علل و عوامل در این موضوع دخالت داشته باشد. بنا به شواهد و قرائن متعدد دولت بریتانیا نقشی اساسی در تاسیس و نیز تداوم حکومت سعودی داشته است. به باور بسیاری از مورخان بررسی تاریخچه تاسیس و تداوم حکومت وهایی آل سعود در شبه‌جزیره عربستان بدون در نظر گرفتن نقش و کنش دولت بریتانیا کاملاً ابتر خواهد بود. بنا بر این در ادامه مسروری هرچند گذرا به نقش آفرینی بریتانیا در به قدرت رسیدن خاندان سعود در شبه‌جزیره عربستان خواهیم داشت.

ضعف امپراتوری عثمانی همزمان با جنگ نخست جهانی شرایط خاصی را برای جهان اسلام ایجاد کرد. بریتانیا با بهره‌مندی از شرایط حادث‌شده و خلأ قدرت پیش‌آمده در دوران پس از ضعف عثمانی، تمام تلاش خود را برای به قدرت رساندن متحدان دیرینه خود در ممالک اسلامی به کار برد. بر همین اساس سیاستمداران بریتانیا بر آن شدند با تقویت پیوندهای خود با برخی شخصیت‌های ذی‌نفوذ شبه‌جزیره بسترهای لازم برای گسترش دامنه نفوذ و بیشینه‌سازی منافع

ترویج سیاست خارجی» تعریف کرده است. «راما

براساد» محقق آمریکایی، دیپلماسی رسانه‌ای را به عنوان نقشی که رسانه‌ها در فعالیت‌های دیپلماتیک میان کشورها بازی می‌کنند تعریف کرده است. بنا بر چنین اهمیتی، دیپلماسی رسانه‌ای بخش قابل توجهی از دیپلماسی عمومی کشورهای قدرتمند جهان بویژه هژمون را به خود اختصاص داده است؛ چرا که در سنایه محیط جهانی نوین، محتوای بازی نرم‌افزاری به عنوان بخشی از دگرگونی‌های جدید سیاست خارجی موجب شده است گفت‌وگو، تصویرسازی و اقناع دیگران، در تعاملات مربوط به سیاست خارجی جایگاهی نوین یابد. در این فضا دولت‌ها ناظر توان اطلاع‌یابی و تأثیر بر مخاطبان خارجی خود در هر نقطه از جهان هستند؛ توانی که امروز به عنوان توان «استراتژیک - دیپلماتیک» در نظر گرفته می‌شود و برای دستیابی دولت‌ها به اهدافشان، شرطی غیرقابل اجتناب به نظر می‌رسد.

۲- مفاهیمی نظیر آزادی اطلاعات و جریان آزاد اطلاعات برای اولین بار در اعلامیه جهانی حقوق بشر در سال ۱۹۴۸ بیان شد. بنا بر این نظریه آنچه در جریان آزاد اطلاعات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است توزیع آزاد اطلاعات است. البته در همین‌جا باید اشاره کرد فراگیری شدن این نظریه که در گام نخست با خواست و تلاش دولت ایالات متحده صورت پذیرفت بیش از هر چیز در راستای سیاست‌های امپریالیستی ایالات متحده قابل تبیین است.

۳- آل‌رشید نام حاکمان نیمه‌مستقل سرزمین حجاز یعنی مکه و مدینه در دوران امپراتوری عثمانی است. البته باید توجه داشت این خاندان نیز ارتباطاتی با انگلیس داشته است اما پس از حمایت‌های انگلیس از آل سعود آنها بیش از پیش به سوی عثمانی متمایل شدند.

۴- در همین سال‌ها (۱۹۰۲ میلادی) عبدالعزیز با پشتیبانی انگلستان شبانه وارد ریاض شد و پس از قتل «ابن عجلان»، حاکم ریاض و ایجاد ترس و وحشت در شهر، این شهر را از دست آل‌رشید خارج کرد.

۵- البته همان‌گونه که اشاره شد جنگ‌ها و کشمکش‌هایی که به تشکیل عربستان منجر شد، از چندین سال قبل (۱۹۰۱ میلادی به بعد) آغاز شده بود.

یادداشت امروز

برجام

ابزار ایدئولوژیک نومحافظه کاران

علی بخشایش

در شرایطی که پس از گذشت ۳ ماه از حصول برجام در وین، دیروز مجلس با رأی شکننده کلیات طرحی در رابطه با برجام را تصویب کرد، تردیدی نیست که هنوز مسأله نحوه برخورد با آن جدی‌ترین مسأله سیاسی داخل ایران یا به بیان بهتر، مهم‌ترین دعوی سیاسی داخلی است. این دعوا حتمی در صورت گذر برجام از آوردگاه مجلس هم پایان نخواهد یافت، چرا که این توافق تا سال‌ها ایران را در گیر و دار اجرا نگاه خواهد داشت. بازرسی‌های سرزده یکی از آن دست‌هایی است که تا مدت‌ها گوش ایرانیان را می‌پیچاند و در صورت بقای برجام، شاید الی‌الابد!

ایران، کشوری که هیچ قصدی برای تولید سلاح هسته‌ای نداشته و ندارد، ذیل محدودیت‌های بسیار سخت قرار گرفته است. در مقابل این محدودیت‌های بسیار سخت که به قول رئیس‌جمهور ایالات متحده بی‌سابقه است، ایران هیچ‌گونه امتیاز ایجابی دریافت نکرده و تنها چیزی که به دست آورده رفع برخی امور سلبی آنحرم‌ها است. تازه این رفع هم نه به شکل تمام و کمال بلکه با اما و اگرهای بسیار همراه خواهد بود که این روزها بحث‌های شدیدی درباره آن جریان دارد و دیگر نیازی به تکرار آنها نیست.

اکنون بر سر پذیرش یا عدم پذیرش آن محدودیت‌ها در برابر این به اصطلاح امتیازات (با چالش و دعوایی گسترده در سرزمین ایران و در میان تفکرات سیاسی در جریان است. از نظر صاحب‌این قلم این مسأله نه یک دعوی سیاسی صرف که یک «چالش گفتگویی» است.

بررسی برجام به‌طور منطقی باید چنین می‌بود که «در زمینه برنامه‌های راهبردی و کلان کشور»، هزینه‌ها، نفع‌ها، داده‌ها و ستانده‌های آن با هم مقایسه می‌شود و اگر وزنه منافع آن سنگین‌تر از وزنه هزینه‌ها بود، پذیرفته و در غیر این صورت، اصلاح می‌شد. بررسی دیروز برجام در مجلس، نه تنها چنین نبود که بسیاری از حامیان پر و پا قرص آن، از همان لحظه حصول در ۲۳ تیر، کار آن را تمام شده می‌دانستند، به واقع آنها که بر پذیرش برجام تأکید می‌کنند، آن را نماد پیروزی یک گفت‌وگو بر گفت‌وگو دیگر می‌دانند.

دامه در صفحه ۵

ارتباط با ما در شبکه‌های اجتماعی

۰۹۲۱۸۳۶۴۷۹۶

www.vatanemrooz.ir